

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Közölközési tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: DR. KISS PÁL.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hóra 1 K 80 f

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy hóra 2 K 40

Makó képviselő-testülete

hétfőn, azaz holnap fontos dologban határoz a város életéről. A város vezetésére nézve fog határozni a megfogja választani a polgármester helyettesét aki félésztendőn keresztül esetleg tovább fogja Makó város életét, közigazgatását irányítani.

Az alispán hétfőre tüzte ki ezt a tisztújító közgyűlést. Csak helyeselni tudjuk, hogy nem hatogatta a dolgot, hanem minél előbb azon volt, hogy a város vezetése a leg rövidebb időre se maradjon helyes irányítás nélkül.

Galambos Ignác dr. Makó jelenlegi polgármestere, okos, komoly, higgadt s lelkiismeretes tisztviselője a városnak, de sajnos betegsége meggátolja abban, hogy teljes erejét, tudását s ügy buzgalmát ér vényesültesse Makó város javára.

Makó polgármesterére pedig igen nagy s nehéz feladatok vártak a múltban s várnak a jövőben. Hogy a múltban nem úgy lértént minden ahogyan kellett volna ennek egyedül örök, a kizó testi baj, amely képtelenné tette kitűnő polgármesterünket az akitő munkára. S igazán csodálnunk kell azt az emberfeletti energiát, amellyel ragaszkodott a munkához. Panaszlikus bittel és erővel ahart dolgozni a városért — de a testi erő felmondta a szolgálatot.

Makó város polgárságának szeretete és bizalma kíséri áldó helyére s kívánjuk, hogy mielőbb visszanyerje egészségét, hogy még sokat s soká

működhessék a város javára.

Makó város képviselőtestületét most az a gond foglalkoztatja, hogy ki legyen az a férfi akit a polgármester helyettesítésével megbíz, vagyis kinek a kezébe adja a város vezetését, irányítását.

Igazán szerencséseknak mondhatjuk magunkat, midőn ezt a nagy s fontos kérdést megoldva látjuk s midőn a közhangulat ezáltal oly szerencsésen alakult ki egy jeles személyében, akiben e város mindenszerű s rangú polgára példálásra való tekintet nélkül megnyugodhat.

Csanaádvármegye szellemi életének egyik igen értékes munkása az, aki felé a közbizalom fordul, hogy felkérje a polgármesteri teendő elvégzésére. Beleírjuk a nevet, olvasza és lássa mindenki, hogy a közhangulat választása ezáltal tényleg szerencsés s a város közönsége megnyugvással fogadhatja, ha ilyen derék s önzetlen férfi fogja intézni ügyeit.

Dr. Petrovics György megyei orvoszéki ülnök az, aki felé a közbizalom fordul, hogy megnyerje a polgármester helyettesítésére. Műveltség, komoly s higgadt egyén, akiben az ifjúság, szeretet s pártatlanság fő jellemvonások, alapos szociális ismeretei s közéleti politikai szakértelme egyesülnek arra predesztinálják, hogy résztvegyen a város vezetésében.

Makó közhangulata igen szerencsésen választott s azt hisszük, hogy a hétfői közgyűlés egyhangulag szentesíteni fogja a közhangulatainak eme megnyilatkozását.

A mai nehéz időkben sokszorosán súlyos feladat a vá-

ros életének helyes s céltudatos irányítása. Jól tudjuk, hogy nehéz s felelősségteljes vállalkozás ez ma, de minden fáradozást megér s gazdagon jutalmaz egy nagy magyar város őszinte s mély hálójá.

A legközelebbi hetek s hónapok erőskező, energikus egyéniséget kívánnak. Kritikus hetek, hónapok következnek mindenképen. Érezzük a szelét azoknak az időknek, a mikor régi magyar szélképérfi kell a gatra! Ezekben a kritikus napokban helyesen vezetni s irányítani Makó város életét, nagy, nehéz, de

egyszermind nemes feladat.

Mi s rajunk kerestől Makó sok ezernyi polgára bizalommal nézünk a jövő ezen férfira felé, a kiből feltételezzük mindazon képességeket s tehetségeket, amelyekkel Makó városát e nehéz napokban vezetni lehet. Örömmel áldjuk meg hát a közhangulat kialakulásának szerencsés mi voltát s a menyiben a közgyűlés elegendő lesz választásával a közhangulatnak, vagy azt hisszük, hogy e komoly s kritikus napokban az időkhez mért kemény vezetője lesz Makó városának.

Véresen összeomlott olasz támadás

BUDAPEST, május 19

Keleti hadszíntér:

Egyes arcvonal szakasszon az orosz tüzéség tevékenysége a mi megtörő tüzelésünket váltotta ki, egyébként nincs jelentései való.

Olasz hadszíntér:

A tizedik Isonzó csatának hetedik napja ismét heves harcban telt el Vuzatói délnyugatra az Isonzó balpartjain befészkelt olaszok hiába igyekeztek állásaikat kibővíteni a Plava völgyesorosától keletre levő vonalainkat az ellenség mindenféle kaliberű ágyúnak tartós tüze alatt állottak, az olasz gyalogság a melynek nehéz veszteségeit szakadatlannal új csapatok harcra vetésével pótolják erőfeszítéseiket ezen területen főleg a vodicei magaslatak ellen irányította a melyek ellen ismételtén sűrű oszlopokban intézett rohamot hála a védők hősiesség magatartásának a kiket a tüzéség és a harcban résztvevő repülők kitűnően támogattak valamennyi roham véresen összeomlott. 150 foglyot és köztük 2 tisztet eredményezett.

Délkeleti hadszíntér:

Nem történt különösebb esemény.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, május 19.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Rupprecht bajor trónörökös hadseregparancsnoka:

A tengerpart és St. Guwenten között a tüzérségi tevékenység több szakaszon erősödött és új-jel Acheville és Gavorelle között nagy hevessegre fokozódott az angolok támadása a melyet ennek a tűznek a védelme alatt az Arrastukai út mindkét oldalán indítottak elhárító tűzünkben összeamlott, éppoly eredménytelenek maradtak ellenség előretörései Monchy-től keletre.

Keleti hadszíntér:

Az oroszok tüzérségi és akna tüze és a Duna között Lucktól nyugatra Zlocow tartományi vasút mindkét oldalán és a Narajowkánál élénken viszonoztuk.

Macedón harcmező:

Az ellenség az utóbbi napok kudarcai után támadásait nem nyitotta meg, a tüzérségi tűz ismét gyengébb lett.

LUDENDORFF

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Királyunk az olasz fronton üdvözölte a hős katonákat

Az olasz front küzdelmei

Laibachból jelentik: Délitől visszavonva, üdölgésé még az nap este elhatározta, hogy Laibachba utazik, hogy a tizedik irozzói csatában hősiessé ellenálló csapatainál legyen. A király 17-én este érkezett meg Laibachba kíséretével és először Berovic vezérezredes parancsnokságának székhelyére ment, megkalligatta a hadseregparancsnok előterjesztéseit, mely

után a Wippach völgyén át a ternovai erdő egyik pontjára ment, a honnan jól lehet látni Wippachtól délre elterülő hegyséket és azokat a pontokat, amelyekért az olaszok elkeseredett harcokat vívtak. Innen a Cemeni fensikra ment és utközben éppen találkozott a harcra induló csapatokkal, a melyek a feladást haláttalan lelkesedéssel üdvözölték. Két kézzel üdvözölte a király is a marsoló katonákat és jó szerencsét kívánt nekik. A front mögötti lakosság szintén melegen üdvözölte az uralkodót. A király itt egy kijelölt megfigyelő helyre ment, a honnan jól lehetett látni a Monte Santót, San Gabriellót, Pedgerát, Kuk

hegyeket és a Plavat, az olasz tüzérség célpontjait. A király megkalligatta a jelentéseket, azután visszatért a főparancsnokság székhelyére, a hol még este bevárta az utolsó jelentéseket és kilenc órákor visszautazott Badenbe.

Berlin. Az olasz fronton folyó küzdelmeket itt feszült érdeklődéssel kísérik, miközben feltétlen csodálattal adóznak az osztrák magyar csapatok hősiességén.

Vészi József, a Pester Lloyd főszerkesztője a hadvezetőség megbízásából az isonzo-frontra utazott, a hol ma fogadta Berovic vezérezredes, az isonzo-i csapatok főparancsnoka és a következőket mondta neki: A csata teljesen folyamatban van. Ma volt a hetedik csatánap. Az eddigi eredményekkel meg vagyok elégedve, a mit a jövő hoz, azt senkinek sem tudhatja, de remélem, hogy most is sikert ér el az olaszok terveit megbiúsítani.

Makón újra rekvirálnak.

Husz waggon gabonát kell még Makónak beszállítani.

Makó községét igen közelről érdeklő rendelet érkezett ma a városra. Arról van szó a rendeletben, hogy az ország ellátásának biztosítása céljából Makóról még 20 waggon gabonát kell beszállítani az országos kőszékhelyre hivatalnak.

Az országos kőszékhelyi hivatal főnöke Körtvélyes báró és Gallóczy főfelügyelői miniszter elrendelték, hogy ezt a kvótát, melynek beszállítására újabb megpróbáltatást jelent Makó város községére.

A legújabb rekvirálás hivatalból fog történni a pedig úgy, hogy a város községhelyi hivatal fogja megszabni, hogy ki mennyi gabonát, esetleg lisztet tartozik beszállítani.

Most, a város községhelyi hivatal által kifizetett gabona, illet-

ve beszállítását annyival inkább szállítsa be mindenki, mert ez a mai napig időben nemcsak beszállítás kötelezettség, de mindazok, akik nem szállítják be, kiméltelen bükkutatást tartanak, az elrejtett készletek felkutatása végett.

A beszállítást nem katonaság, vagy mint eddig, hatóságok embe- rek, hanem katonák fogják vég- gézni a feladatokat akik beszállítást követnek el, azokat nem pénz bírással hanem elvárással fogják büntetni.

Visszat mindazok, akik beszállítást a rekvirálás kifizetése gá- bona vagy beszállítást azok most már végleg megszabadul- nek úgy a beszállításról, mint kötelezettség megfizetéséről a has- kutató pénzügyi rész látogatásá- tól.

Makó községe igen jól teszi ha a nehéz időkben hazafiasan viselkedik a hatóság segítségére lenni abban, hogy ez a 20 waggon gabona beszállítható legyen.

Jól tudjuk, hogy nehéz fel- datot ró az Makó községére, de azt is be kell mindenkinek látni, hogy a Magyarország más vidé- kén lakó magyarok testvéreink, a kiket nem szabad nélkülözni hagyunk akkor, midőn mi itt Makó aránylag, más vidékhez viszonyítva elég bőven vagyunk.

NAPI HIREK

— A kenyér ára Makón. A pol- gármesteri hivatal közhírré teszi, hogy Csandvármegyye alispánja 7979—1917. sz. a. kelt rendelkezé- vel Makó város területére keveri, vagy liszt tengeri lisztből készült kenyér árakat a következőké- pen állapította meg: A kenyér ára kilogrammonként 38.3 beverés mellett 50 fillér. A kenyér ára kilogra- monként 50 százalékos keverés mel- lett 58 fillér. A tiszta tengeri liszt- ből készült kenyér ára kilogra- monként 64 fillér.

— Hadikölcsön jegyzés. Má- gori Sámuel községi bíró Makó város polgármesteri hivatalánál 30000 koronát jegyzett a VI. ha- dikölcsönre. A makói takarékpén- tárnál Vad Mária 2000 koronát jegyzett.

— Meglassítják a vonat köz- iekedését. Budapestről telefonálta tudósítónk: Janus 1 től az ál- lamvasutak menetrendjében vál- tozások vannak. A vonatok szá- mát nem csökkentik, de az utas- ságok az egyes vonalakon mégis hosszabbak lesznek, mi ma, mert a vonatok megbeszélését esék- kentsen fogják. A közhírré a gyorsvonatok átlag 20, a szo- mélyvonatokon 40—60 percet

Cipősarok gummik, kitűnő kréme, fűzők, gummi és valódi régi bőr talpvédők, különböző alaku acél talpvédők jutányosan kaphatók Ifj. Kovácsnál, Megyeház-utca 23. szám.

les: későbbesebb, mint az eddigi menetrend szerint. Az új menetrend június 1 én lép életbe és Budapest és az összes vasúti állomásokon a hó 1 óra hirdményileg kifogják fogva teni. Lassabb lesz a vonatok sebessége a budapest—bécs, győr—férfingt, budapest—szolnok — erad—távia, budapest—nagyvárad, budapest—hatvan—rutal vonatok.

— Makói sühancok — hadi büntetés. Orosz sárga sühancok részben 9 makói nevű letlen s éretlen sühancok. Ezek a városi sühancok legutóbb magánmunkák 2 polgárról, sőt egy láb-badcsó osztagból érmeztet iz megdébáttak kevéssel egy, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrségén eljárás ledott a sühancok ellen, melynek folyamán nyakép a katasztrófaközvetítő közbe lépést a 9 makói jámadarat nyomban bavittek Szegedre a kerületi parancsnoksághoz, akonnan hadimunkára fogják őket vinni. Helyettük olyan derék öreg esakadpák fognak hasakerüsi akik jóman a roadás életükkel nem fogják versélyesíteni a közbiztonságot. A rakományok azok a hancok okulhatnak az esetből a választhatnak a tartás jóman élet, vagy a súlyos hadimunka között.

— Kinek kell kovácszán? Minden makói kovácsok, kiknek kovácszánra van szükségük minélbb jelenthessenek a városi közbiztonsági hivatalnál, ahol minden jogos igény ki fog elégtelteni.

— Tudnivalók a tehéntartó gazdáknak. Felhívja a rendőrség a tehénjárási gazdaság panaszain alapján a tehén tulajdonos gazda közbiztonságot, hogy a csordák való kihajtásánál teheneiket ne eresszék ki előre az utcára mielőtt addig, míg a csordás oda nem ér mert az okozza azt, hogy több tehén elkóborol, fényt fordolnak, háznak ismét piszkolják. Ilyen eseteiben a tehén tulajdonos pedig jövőben büntetve lesz, a tehének szarval gombbal látandók el, ellen esetben ki lesznek a csordákba docsajtatásról árva. A csordás úgy is jelöl az utcára való érkezést, így nincs semmi szükség a tehének előbb való kieresztésére, mert ebből csak baj és kellemetlenség származhatik, míg a tehén felügyelet nélkül kóborol az utcán.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Urmósi Sándor Kudar Jolánával, Szabó György Szabó Máriaival.

— Maximálják a gyertya árát. A hivatalos lap május 13 iki számában közölte a világitó közölgő forgalmának szabályozásáról szóló kereskedelmi miniszteri rendeletet, melynek értelmében a magánvilágítási cölökre palóle umot eladni tilos, emellegva mint Németországban és Ausztriában, ugy Magyarországon is a nyári hónapokban lakóvilágítás céljaira közölgőket nem adnak. Felhívata los jelentés szerint a kormány a gyertya árának maximumát látat tervezi, még pedig a mosáni piaci áránál alacsonyabb árban.

— „Hemunkulus II.“ A Hemunkulus film eddigi részletei egyre fokozódó érdeklődést kellettek a sorozat befejezése iránt. Mi lesz a műsumber vége, akinek hűbánszázarmazása emberfeletti erőt és szokatlan lehetőségeit nyújtott? Ennek a rejtélynek megoldása ákerál ma bemutatásra az Urániában.

— Ertesítés. Szives tudomásra hozzuk, a tisztelt közönségnek, hogy a főtéri három gyógyszerár körül, a mai vasárnap délután 1 óráktól hétfő reggel 8 óráig Bieuer Zoltán szolgátja ki a gyógyszereket. Dölelött azonban mind a három gyógyszerár.

Tudósítás a makói határról
Terméskilátások

A pompás tavaszi időjárás jó termésével kecsegtetett mindenkit, mert az évi és tavaszi vetések fejlődése a lehető legjobb volt. A buza és rozs szép is, jó termést ígér, ellenben a tavasziak közül a kukerica már nem úgy kelt, ahogy kellett volna. A rozs kelésnek némelyek a kerai vetést tulajdonítják, mert hideg volt a föld, de ugyancsak rosszul kelt a későbbi kukerica vetés is, mikor már a föld egészen jól felmelegedett. A rozs kukorica kelésnek

valóságban pedig az az oka, hogy a legelőbb helyen éretlen magot vetettek el, mely nem csiraképes. A múlt évben mindenki igyekezett minél előbb betakarítani kukoricáját és a legelőbb helyen zsendült állapotban törték le. A nagy takarmányhiány, mely a folytonos rekvirálás folytán állt elő, annyira nyugtalanítá tette a gazdákat, hogy a legelőbb miből gondoskodásról is megfeledkeztek s nem hagytak jó vetőmagkukoricát. Az állam meg a Haditermény r. nem gondolt arra, hogy jó vetőmagot adjon a gazdáknak, hogy legyen azután miből rekvirálni. A pótlás most nagy gondja a gazdáknak, mert vetőmagot egyáltalában nem lehet valami jó kukoricatermesre számítani, ha csak az idő nem pótolja a termést a kikelt kukoricákon.

A szőlőben az első kapálás és permesítés folyik. A fakadás szép, erőteljes, de fárt kevés van. A mi vidékünkön nem lehet számítani a kis közép termésmenél többre, feltéve, ha azt is meg tudják védeni a gazdák. Ugyanígy vagyunk a gyümölcsösökkel is. A cseresznye és meggyfák (mivel voltak virággal s most virághullás után látjuk, hogy gyümölcs csak imitt-amott van a fán.

Csupán a szilva és almafák ígérnek még meglehetősen termést. Azonban itt is gondosan és gyorsan védekezni kell a póthálás herayó ellen, mert egy-két nap alatt fonkre teheti fáinkat.

A kaszálók szépek. A bere első kaszálását csaknem mindentől most végzik, így a szálas takarmányhiány némileg enyhült.

Bő kellene már a tavasziaknak, mivel a föld alapeosan ki van száradva. Sajnos erre pedig most nincs kilátás mert felhőt is alig látunk.

Hirdetések felvételnek.

NYILT-TER.

Urmósi Sándor Kálmán
m. kir. honvéd alhadbíztos
és
Kudar Jolánka
a mai napon házasságra léptek.
Minden külön értesítés helyett.

Földeladás.

Borényi József annak a lelői ut mentén lakó 83 hold belfényomási földje akár egy tagban, akár kisebb részletekben eladó.
Dr. BÁN ZSIGMOND ügyvéd.

Ingóban a Maros töltés alatt a második feljárónál egy napos szőlőföld fával együtt eladó. Ertekezni lehet: CSORBA ISTVÁNNAL Dóli tanya 52 szám, vagy pedig KISS ILLÉS NEVAL az öreg katólikus templom mellett

Egy ügyes pénztáros kisasszony felvétetik Iritz Sámuel özvegye cégénél.

Egy 14-15 éves leány mindenesnek felvétetik Özt. László-tér 34. sz. a.

Felhívom

a közönség figyelmét, mintán atyám bevont, náboru előtti ispbőr kész lelői átvétel, s így vagyok azon helyreben, hogy rendelkezni rég jó anyagból, mérték után készült láb belékekbe szolgálatom ki. Készítok oskás fűző, nő és gyermek cipőket. Lábbeliek javítását elvállalom! Birtást, talpálást 24 óra alatt készítek. Szives pártfogást kér!

Ily Kovács János
Uri cipész.
Magyeház utca 23 szám a.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy édesanyánk elhalálozott

FESTÉKÜZLETÜNKET

a régebbi jé alapon tovább vezetjük.

Kérjük a tisztelt vásárlóközönséget, hogy továbbra is üzletünket támogatni sziveskedjenek

Teljes tisztelettel: **Özv. Stern Zsigmondné árvái.**

